

Διακοπές στον

Άγιο Παντελεήμονα

Κλασική κατάσταση στην πλατεία Αγίου Παντελεήμονα, Γενάρης του '09.

Αντί να ξαναπαραθέσουμε γεγονότα, θα θέλαμε να προτείνουμε ορισμένες βασικές θέσεις που κατά τη γνώμη μας βοηθούν την κατανόηση του τι συμβαίνει στην περιοχή του Αγίου Παντελεήμονα, αλλά και γενικότερα στην πόλη της Αθήνας. Έχουν προκύψει από μια μάλλον συστηματική παρακολούθηση της επικαιρότητας και από ορισμένες γενικότερες σκέψεις γύρω από τον ρόλο της μετανάστευσης της εργασίας στην Ελλάδα και εμάς μας βοηθούν αρκετά.

Για να ξεκινήσουμε λοιπόν, **η κατάσταση στον Άγιο Παντελεήμονα, αλλά και σε κάθε περιοχή της πόλης που αντιμετωπίζει “πρόβλημα”, είναι κρατικά οργανωμένη.** Εκείνος που αποφασίζει πού υπάρχει “πρόβλημα εγκληματικότητας” και πού δεν υπάρχει, είναι οι μπάτσοι και οι ανώτεροί τους. Όποιος δεν το νομίζει αυτό, θα πρέπει να συνταχθεί με τους υπόλοιπους (όχι λίγους) συμπολίτες μας που νομίζουν “ότι οι μπάτσοι δεν μπορούν να κάνουν καλά το έγκλημα γιατί είναι ανίκανοι”· δηλαδή να παραιτηθεί από κάθε σχέση με την πραγματικότητα.

Αυτοί “οι μπάτσοι και οι ανώτεροί τους” μας παρουσιάζονται σαν ένας μονολιθικός μηχανισμός με κεντρικές κατευθύνσεις και πολλές φορές είναι τέτοιοι. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Το σώμα της ελληνικής αστυνομίας είναι ένα μωσαϊκό μικροεξουσιών μέσα σε μικροεξουσίες. Και καθεμιά από αυτές τις μικροεξουσίες είναι ένας συνδυασμός συμφερόντων που μάχεται ή συνεργάζεται με άλλα συμφέροντα. Οι μπάτσοι που πουλάνε πρέζα στην περιοχή των εξαρχείων δεν είναι οι ίδιοι με τους μπάτσους που συνεργάζονται ή ηγούνται των κυκλωμάτων της καταναγκαστικής πορνείας μέσα από το τμήμα αλλοδαπών της Πέτρου Ράλλη. Αλλά όλων η ύπαρξη είναι αποδεδειγμένη και όλοι έχουν συναίσθηση της ύπαρξης των υπόλοιπων. Παραμένει ζήτημα το πόσο κεντρικός είναι ο συντονισμός τους, είναι όμως γεγονός πως η ύπαρξη της ελληνικής αστυνομίας συνολικά, εξαρτάται και καθορίζεται από την τήρηση των σωτών ισορροπιών μεταξύ όλων αυτών των επιμέρους συμφερόντων. Οι μπάτσοι που κατά καιρούς βγαίνουν στην επιφάνεια ως απευκταία παραδείγματα “διαφθοράς” είναι εκείνοι που για οποιονδήποτε λόγο βρίσκονται εκτός ισορροπιών.

Ο μηχανισμός της ελληνικής αστυνομίας όπως την περιγράψαμε, δηλαδή σαν **δυναμική ισορροπία εγκληματικών συμφερόντων**, βρίσκεται σε προνομιακή θέση όταν μιλάμε για το ζήτημα της παράνομης μετανάστευσης και το άμεσα σχετικό ζήτημα της αστικής εγκληματικότητας. Όπως λέμε σε κάθε τεύχος, το ζήτημα της “παράνομης” μετανάστευσης έχει δημιουργηθεί τεχνητά από το ελληνικό κράτος και θα πρέπει να γίνεται αντιληπτό σαν μια διαδικασία παρανομοποίησης της εργασίας. Αυτή η παρανομοποίηση της εργασίας δεν είναι μια μονοδιάστατη κίνηση με μία και μοναδική λειτουργία (την υποτίμηση της αξίας της εργασίας). Πολύ περισσότερο είναι μια ιστορική διαδικασία σε εξέλιξη που καθώς εξελίσσεται αλλάζει σημαντικά χιλιάδες όψεις της ελληνικής κοινωνίας. Για παράδειγμα, η Ελληνική Αστυνομία όπως την περιγράψαμε εδώ χτίστηκε και χτίζεται γύρω από και ελέγχοντας την διαδικασία της παρανομοποίησης της εργασίας που εξελίσσεται από το 1990 και μετά.

Το καινούριο που -σαν κοινωνικό εργαστήρι πρώτης γραμμής- έχει να προσθέσει η περίπτωση του Αγίου Παντελεήμονα σε όλα αυτά, είναι το θαύμα πολιτικής οργάνωσης που λέγεται “επιτρο-

πή κατοίκων”, ή και σκέτο “κάτοικοι”. Για να σας το πούμε από τώρα, νομίζουμε πως **κοινωνικές κινήσεις όπως η ρατσιστική οργάνωση των κατοίκων του Αγίου Παντελεήμονα είναι ανατριχιαστικά καινοτόμες: δείχνουν το μέλλον της πολιτικής οργάνωσης του φασισμού στον 21ο αιώνα.** Και με δεδομένα τα προηγούμενα, νομίζουμε πως όσοι παρακολουθούν τα όσα συμβαίνουν εκεί -αλλά και σε άλλες περιοχές όπου ακολουθείται παρόμοια πορεία- θα πρέπει να έχουν κατά νου τα εξής:

Πρώτον, **τις σχέσεις των “επιτροπών κατοίκων” με τους μπάτσους.** Όπως έχουμε καταδείξει και άλλες φορές, το υπουργείο δημόσιας τάξης αντιλαμβάνεται και διεκδικεί για τον εαυτό του έναν πολιτικό ρόλο. Ψάχνει τους δικούς του ανθρώπους γειτονιά με γειτονιά και δρόμο με δρόμο. Φιλοδοξεί να διοργανώνει συναντήσεις, να κανονίζει γνωριμίες των στελεχών του με “φιλικά κοινωνικά κομμάτια”, να χτίζει σχέσεις συνεργασίας. Αυτό είναι ο λόγος που οι μηχανοκίνητες περιπολίες κοπροσκυλιάζουν στα πεζοδρόμια και τα τυροπιτάδικα πιάνοντας κουβέντες με κάθε ενδιαφερόμενο. Δεν είναι λίγες φορές που ο έμφυτος μουντρουσιζμός των περιπολούντων χαλάει το γενικό σχέδιο, αλλά το σχέδιο παραμένει -οι περιπολίες που αράζουν έξω από σουβλατζίδικα δεν λουφάρουν, ακολουθούν διαταγές “εξοικείωσης με τους κατά τόπους φίλους της αστυνομίας”. Οι επιτροπές κατοίκων τύπου “να σώσουμε τη γειτονιά μας” αποτελούν προνομιακό πεδίο για τη δημιουργία τέτοιων σχέσεων, ακριβώς γιατί στη βάση της σύστασής τους έχουν την ακροδεξιά πολιτική κινητοποίηση “των κανονικών ανθρώπων”, ακριβώς δηλαδή τους φίλους της αστυνομίας που οργανώνονται με τη δική τους ατζέντα. Αναμφίβολα ορισμένοι από αυτούς είναι φιγούρες για τις οποίες η προσκόλληση στην ένστολη εξουσία κινείται στα όρια της ψυχοπαθολογίας. Αλλά οι ψυχοπαθολογικές περιπτώσεις δεν είναι το κυριότερο.

Πράγματι, το δεύτερο που πρέπει να έχουμε κατά νου είναι **οι σχέσεις των “επιτροπών κατοίκων” με τα προϋπάρχοντα ντόπια συμφέροντα και τους μηχανισμούς κοινωνικού ελέγχου της κάθε γειτονιάς.** Το ζήτημα της τοπικής εξουσίας παραμένει ανεξερεύνητο τοπίο, έτσι, για να 'χουμε ένα μικρό από μικρό δείγμα της ζημιάς που κάνει στους ανθρώπους ο εξαρχειοκεντρισμός. Είναι πάντως γεγονός πως οι γειτονιές των ελληνικών πόλεων ουδέποτε ζούσαν σε κενό εξουσίας. Ο παπάς, τα καφενεία, το τοπικό μπατσόδικο, οι μικρομαγαζάτορες, οι μικροϊδιοκτήτες ακινήτων, οι δημοτικές αρχές, οι σχετικές ροές χρήματος και οι σχετικοί διορισμοί, κανόνιζαν σε μεγάλο βαθμό την ομαλή λειτουργία μιας γειτονιάς. Μας φαίνεται πως είναι αυτές ακριβώς οι κοινωνικές σχέσεις που μετασχηματίζονται σε “επιτροπές κατοίκων”, φυσικά σε σημεία της πόλης όπου συντρέχουν οι κατάλληλες συνθήκες. Αυτό συνεπάγεται μια εξαιρετικά υλική γείωση των “επιτροπών κατοίκων” με τα ντόπια μικροσυμφέροντα και μια εξαιρετική τοπική γνώση και πολιτική ισχύ που κακώς παραβλέπεται από όσους θέλουν να τους “πέισουν να μην είναι ρατσιστές”, τους θεωρούν “πλανημένους”, σκέφτονται “να παρέμβουν απ' έξω” κλπ κλπ.

Το τρίτο που πρέπει να έχουμε κατά νου είναι **οι σχέσεις των “επιτροπών κατοίκων” με το εγκληματικό κεφάλαιο.** Αυτό το σημείο είναι άμεση συνέπεια όλων των προηγούμενων διαπιστώσεών μας περί μπάτσων, τοπικών συμφερόντων και της οργάνωσης αυτών των συμφερόντων σε “επιτροπές κατοίκων”. Δεν υπάρχει αμφίβο-

Συγκέντρωση της επιτροπής κατοίκων Αγίου Παντελεήμονα, ημερομηνία άγνωστη.

Ενδιαφέρουσα συσχέτιση κουκουλοφόρων και μουλάδων στο πρωτοσέλιδο της Espresso, 5/09.

λία ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν γειτονιές αυτής της πόλης όπου το έγκλημα καλπάζει και καλπάζει με κρατικούς σπόνσορες. Αποτελεί όμως τεράστια αφέλεια να νομίζει κανείς πως τα μικροσυμφέροντα της γειτονιάς παραμένουν ανεπηρέαστα από αυτόν τον καλπασμό. Κατά τη γνώμη μας εκείνο που συμβαίνει είναι το αντίθετο: καθώς οι ροές του πλούτου περνούν από το νόμιμο στο παράνομο, είναι λογικό και αυτά τα μικροσυμφέροντα με τη σειρά τους να παρανομοποιούνται στον ένα ή τον άλλο βαθμό. Και βέβαια, είναι ακόμη λογικότερο, πολιτικές δομές τοπικής εξουσίας (οι επιτροπές κατοίκων) που κατασκευάζονται σε ένα περιβάλλον καλπασμού του εγκληματικού κεφαλαίου να αποκτούν λόγο περί των σχετικών εξελίξεων. Με απλά λόγια: αν υποθέσουμε πως κάποιοι αποφασίζουν να βαράνε σωματέμπορους (λέμε τώρα...), είναι πάντα ζήτημα το ποιους σωματέμπορους βαράνε και ποιους όχι. Επίσης είναι πάντα ζήτημα το ποιους αποφασίζει περί του συγκεκριμένου ζητήματος.

Θ α βάζαμε και το αναμενόμενο τέταρτο σημείο στο λογαριασμό, δηλαδή τις σχέσεις των επιτροπών κατοίκων με τους νεοναζί και το παρακράτος. Αλλά δεν θα το κάνουμε. Αφενός γιατί μας φαίνεται πως αυτή η σχέση συνάγεται εύκολα από τα όσα προηγήθηκαν. Αφετέρου γιατί φιλοδοξούμε να επανέλθουμε στο ζήτημα πιο οργανωμένα. Μέχρι τότε (δεν θα αργήσουμε), ο υπομονετικός αναγνώστης θα μπορούσε να ρίξει μια ματιά στο διπλανό sidebar. Εκεί παρατίθενται ορισμένα συμβάντα από τον Άγιο Παντελεήμονα που μας φαίνονται εξαιρετικά σχετικά με το θέμα μας. Η καταγραφή τους δεν οφείλεται στο μαγικό ίντερνετ, αλλά στη συστηματική δουλειά των συντρόφων που κάθε μήνα φτιάχνουν το "Ημερολόγιο του Ελληνικού ρατσισμού".

Μικρό ημερολόγιο από τον Άγιο Παντελεήμονα.

16/11/08: Αποδεικνύεται πως η αλυσίδα φούρνων "Χωριάτικο" χρησίμευε για να ξεπλένει τα έσοδα επιχείρησης καταναγκαστικής πορνείας. Υπεύθυνος κάποιος Άγγελος Γιαννακόπουλος, με υπεράκτια εταιρεία στην Κύπρο ονόματι Desena Limited. Στην όλη επιχείρηση συμμετείχε και μπάτσος της Διεύθυνσης Αλλοδαπών που μεσολαβούσε προκειμένου να εξασφαλίζει τα αναγκαία έγγραφα για λογαριασμό των εργαζόμενων στα στριπτιτζάδικα. Τα κεντρικά της αλυσίδας των φούρνων βρίσκονταν στην περιοχή Αγίου Παντελεήμονα και ο Γιαννακόπουλος ήταν γνωστός στην περιοχή.

24 - 28/11/08: Συγκέντρωση κατοίκων και αντισυγκέντρωση αριστερών οργανώσεων στον Άγιο Παντελεήμονα. Σύμφωνα με τον πρώην πρόεδρο του τοπικού πολιτιστικού συλλόγου "Η πρόδος", Διονύση Μυλωνά, "στην προχθεσινή συγκέντρωση Έλληνες ήρθαν να συμπαρασταθούν σε Έλληνες". Εννοούσε τους χρυσαυγίτες και την πάρτη του.

6/12/08: Κάθετη πτώση των τιμών των ακινήτων στις πλατείες Βάθης, Βικτώριας, Αγίου Παντελεήμονα κλπ. Ακολουθεί σύντομη περιγραφή των χρήσεων των επαγγελματικών χώρων της περιοχής: Ροζ στούντιο, κακόφημα μπαρ, κλασικοί οίκοι ανοχής κλπ.

7/12/08: Συνέντευξη με τον 30χρονο Αλί: "Όταν έφτασα κοιμόμουν στο πάρκο. Μετά τις ταραχές στον Άγιο Παντελεήμονα έχασα τη δουλειά μου στο Σούπερ Μάρκετ, είμαι άνεργος και κινδυνεύω να εκπέσω στην παρανομία λόγω έλλειψης ενσήμων...".

18/1/09: Ο πατήρ Προκόπιος, παπάς του Αγίου Παντελεήμονα δεν συμμετέχει στις διαμαρτυρίες των κατοίκων και ισχυρίζεται ότι δέχεται απειλές. "Με έπαιρναν τηλέφωνο και απειλούσαν ότι θα μαζέψουν υπογραφές να με διώξουν από την ενορία...".

20/01/09: Τα επίμαχα κτίρια εκκενώθηκαν. Ακολουθεί νέα συγκέντρωση της επιτροπής κατοίκων Αγίου Παντελεήμονα. "Φοβάμαι να πάω τα παιδιά στην παιδική χαρά της πλατείας, είναι οι μαντιλοφορούσες. Να τους βάλουν σε στάδια, να μην κοιμούνται στην πλατεία". Το γλυκάκι έδεσε με ευθύ πέσιμο των μπάτσων και περιφερειακό των φασιστών στην αντισυγκέντρωση.

31/1/09: Γκάλοπ. 71% των ελλήνων πιστεύουν πως οι μετανάστες ευθύνονται για την αύξηση της εγκληματικότητας.

7/2/2009: Συνέντευξη με μέλος ΜΚΟ: "Νοικιάσαμε ένα δωάρι και αρχίσαμε τα μαθήματα. Οι αιτήσεις ξεπερνούσαν τις 100, όλες από νέα παιδιά. Ομως, κάτοικοι της πολυκατοικίας τους περίμεναν στην είσοδο (...) Υστερα, κάποιοι άρχισαν να κρεμούν ελληνικές σημαίες στα μπαλκόνια, να βάζουν αυτοκόλλητα στις πόρτες. Να μας φτύνουν στο πρόσωπο στο δρόμο (...)"

17/3/09: Ο Γιώργος Φράγκος, δημοσιογράφος του Αδέσμευτου Τύπου και κάτοικος Αγίου Παντελεήμονα, κρίνεται προσωρινά κρατούμενος με σύμφωνη γνώμη ανακριτή και εισαγγελέα. Μαχαίρωσε έναν Νιγηριανό κατά τη διάρκεια ρατσιστικής συμπλοκής.

22/05/09: Η πρώτη στα χρονικά σύγκρουση της ελληνικής αστυνομίας με μη ορθόδοξους χριστιανούς. Αφορμή η βεβήλωση του Κορανίου κατά τη διάρκεια σκούπας των μπάτσων.

26/5/09: Πυρκαγιά στο υπόγειο του Ναού του Αγίου Παντελεήμονα. Αμέσως εμφανίστηκαν "νεαροί με τβουντούκες" που φώναζαν ρατσιστικά συνθήματα και φίλοι τους που προπηλάκιζαν τους μετανάστες.

27/5/09: Οι αρχές ετοιμάζουν σκούπα - μαμούθ μετά τις ευρωεκλογές και μέχρι τα τέλη Ιουνίου. Στόχος είναι "το κέντρο της Αθήνας να ξαναγίνει προσβάσιμο στους πολίτες και να υπάρχει αίσθημα ασφάλειας σε όσους ζουν ή κινούνται σε αυτό".

10/6/09: Τα αποτελέσματα εκλογικών τμημάτων του Αγίου Παντελεήμονα. Σε όλα τα εκλογικά τμήματα ο ΛΑΟΣ πέταξε μεταξύ του 10,69 και του 15,79%. Σε ένα μάλιστα η Χρυσή Αυγή αποκόμισε κάτι λιγότερο από 4%. Σύμφωνα με τον αρθρογράφο, "αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι υποχρεωτικά ρατσιστές". Όντως, δεν τους υποχρέωσε κανείς.

11/6/09: Ηγετική μορφή των κατοίκων ο Δημ. Πιπίκιος, πρόεδρος του Συνδέσμου Εφένδρων Ενόπλων Δυνάμεων και κάτοικος της περιοχής: "Αν είναι άνδρες (ενν. οι χρυσαυγίτες) ας πάνε μέχρι τη βίλα Αμαλία να καθαρίσει ο τόπος". Με 3.500 υπογραφές που ισχυρίζονται ότι έχουν μαζέψει, οι κάτοικοι απαιτούν να "φύγουν οι λαθρομετανάστες από τον άγιο Παντελεήμονα".

24/6/09: Η πλατεία έχει αδειάσει από αλλοδαπούς μετά από τις συστηματικές διώξεις των προηγούμενων εβδομάδων. Απ' ό,τι ακούγεται, οι διωχθέντες συγκεντρώνονται στα Πατήσια και τα Σεπόλια όπου οι κάτοικοι αρχίζουν να νιώθουν ιδιαίτερως ανασφαλείς. Υπάρχουν άτομα που κάνουν περιπολίες επί της οδού Λιοσίων προκειμένου να εντοπίσουν ξένους και να τους απωθήσουν "λέει κάτοικος Σεπολίων".

07/9/09: "Ομάδα δικηγόρων" διατυπώνει σοβαρότατες καταγγελίες για "παρακρατικού" τύπου δράση κατά μεταναστών στο κέντρο της Αθήνας. Οι δικηγόροι μιλούν ευθέως για "ρατσιστικές επιθέσεις κατά μεταναστών από ομάδες αυτοδικίας που με την ανοχή της Αστυνομίας δρουν ανεξέλεγκτα στην περιοχή του Αγίου Παντελεήμονα".

21/10/09: Οι εκπρόσωποι της "Κίνησης Ενωμένοι Ενάντια στον Ρατσισμό και τη Φασιστική Απειλή" συναντήθηκαν με τον υπουργό Προστασίας του Πολίτη Μιχ. Χρυσοχοΐδη. Ο υπουργός δήλωσε: "Από την αρχή της επόμενης χρονιάς θ' αλλάξει η κατάσταση στον Αγ. Παντελεήμονα".

10/6/2010: Οι φασίστες βγήκαν από το καφενείο - στέκι που διατηρούν επί της οδού Αλκιβιάδου και επιτέθηκαν στον 30χρονο Ναντίμ Ουαχίντ, πακιστανικής καταγωγής. Στο συγκεκριμένο σημείο έχουν λάβει χώρα αρκετές από τις επιθέσεις των ακροδεξιών, "παρά το γεγονός ότι το τοπικό Α.Τ. βρίσκεται κάποια μέτρα πιο κει".

Γενική παρατήρηση: Έξω από το ίδιο κατάστημα, δίπλα στο μπασαδάικο, το Φλεβάρη του 2010 κάποιοι μπάτσοι- κατά λάθος; - συνέλαβαν κάποιους γιατί κουβαλούσαν προκηρύξεις Χρυσής Αυγής και ένα όπλο. Αλλά έτσι είναι αυτά τα μαγαζιά. Νύχτα...

Συνεχίστε μόνοι σας...